

Aan de gemeenteraad
cc commissieleden
cc pers

DATUM 11 juni 2025
ZAAKNUMMER 1805503
BEHANDELD DOOR Renee Bollebakker
TELEFOON +31356291103
UW KENMERK Uw brief van 13 mei 2025
BIJLAGEN 1
BETREFT Beantwoording artikel 42 vragen HvH
Participatiewet in Balans kwetsbare jongeren

Geachte raads- en commissieleden,

Op 13 mei heeft de fractie Hart voor Hilversum vragen (hieronder cursief) gesteld op basis van artikel 42 van het Reglement van Orde. In deze brief worden de vragen beantwoord.

Naar aanleiding van de recente Kamerbrief van staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, de heer Nobel, en berichtgeving op Gemeente.nu (12 mei 2025), waarin wordt toegelicht dat gemeenten beleidsruimte krijgen om vooruit te lopen op onderdelen van de Participatiewet in Balans — specifiek gericht op jongeren in een kwetsbare positie — heeft onze fractie de volgende vragen

1. Herkent het college de behoefte aan extra ondersteuning voor jongeren tot 27 jaar in een kwetsbare positie binnen de gemeente Hilversum, zoals jongeren die uitstromen uit jeugdzorg, kampen met schulden of dakloos zijn?

Ja, het college herkent deze behoefte. Op 5 maart 2025 heeft de raad het raadsvoorstel “Bouwdepot in Hilversum: alle jeugd recht op een mooie toekomst (1654821)” unaniem aangenomen.
<https://portal.ibabs.eu/Document/Download/40606257-f253-417d-8d75-dd8883db09f9> Dit is in Hilversum bedoeld voor jongvolwassenen in de leeftijd van 18 tot 21 jaar in een zeer kwetsbare positie. De bouwdepot aanpak is een zorginterventie met een element van bestaanszekerheid. Via de collegebrief “uitkomsten gesprek met staatssecretaris Participatie en Integratie over Hilversumse deelname aan Bouwdepot (1770124)” van 10 april 2025 bent u geïnformeerd over de voortgang hiervan.
<https://hilversum.bestuurlijkeinformatie.nl/Reports/Item/b08b0319-e745-4bba-9cb2-f4647519fb6b>

De beleidsruimte die de staatssecretaris biedt in de kamerbrief om vooruit te lopen op de Participatiewet in Balans spoor 2, heeft andere aspecten Deze maatregelen kunnen worden ingezet voor jongeren tot 27 jaar die bijstandsgerechtigd zijn, en zijn vooral van financiële aard. Deze maatregelen worden in Hilversum daarom los gezien van het Bouwdepot.

2. Is het college voornemens gebruik te maken van de door de staatssecretaris geboden beleidsruimte? Zo ja, op welke onderdelen van het wetsvoorstel Participatiewet in Balans wordt overwogen vooruit te

lopen? Graag een toelichting.

Ja, het college is voornemens om gebruik te maken van de beleidsruimte die de staatsecretaris biedt. Een aantal van de versoepelde maatregelen die de staatssecretaris noemt wordt al toegepast. Zie daarvoor de ook beantwoording van vraag 3, 4 en 5.

Toelichting:

De participatiewet in Balans bestaat uit 3 sporen die gefaseerd worden ingevoerd.

Spoor 1 bevat maatregelen die de wetgeving vereenvoudigen en meer ruimte biedt aan gemeenten om maatwerk te leveren. Het is de inzet van de staatssecretaris om een deel van deze maatregelen in te laten gaan per 1-1-2026 en een ander deel in de loop van 2026.

Spoor 2 bevat een fundamentele herziening van de huidige Participatiewet. De staatssecretaris heeft in de kamerbrief aangegeven dat in spoor 2 ook de wensen van gemeenten t.a.v. kwetsbare jongeren verwerkt zullen worden. De ingangsdatum is nog niet bekend.

Spoor 3 gaat over het veranderen van de dienstverlening en wordt in een later stadium uitgewerkt door het Rijk. De ingangsdatum is nog niet bekend.

De staatsecretaris biedt gemeenten nu de ruimte om vooruitlopend op spoor 2 de maatregelen voor kwetsbare jongeren alvast op te nemen in het gemeentelijk beleid.

De gemeente Hilversum is inmiddels gestart met de voorbereidingen van het beleid voor de Participatiewet in Balans spoor 1 dat van kracht moet zijn op 1-1-2026. De maatregelen voor kwetsbare jongeren, voor zover die nog niet worden toegepast in het huidige beleid, worden daarin meegenomen. Naar verwachting kan dit ter besluitvorming in december 2025 aan de gemeenteraad worden voorgelegd.

3. Kan het college aangeven of er in Hilversum momenteel jongeren worden geconfronteerd met de zogenoemde 'vierweken-zoektermijn'? Zo ja, is het college bereid om deze termijn op individuele basis los te laten, zoals het wetsvoorstel toestaat?

In de huidige werkwijze is de zoektermijn uit de Participatiewet van toepassing maar deze wordt losgelaten als dat wenselijk wordt geacht vanwege individuele omstandigheden van de jongere.

4. Is het college bereid om, in schrijnende situaties, de ingangsdatum van de bijstandsverlening met terugwerkende kracht toe te passen (tot maximaal drie maanden), zoals nu wordt toegestaan?

In schrijnende situaties wordt dit al toegepast. Er kan met terugwerkende kracht worden toegekend in uitzonderingssituaties. Het college zal bij de beleidsontwikkelingen van de maatregelen uit spoor 1 onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om dit specifiek te maken.

5. Wordt binnen de gemeente al gewerkt met de geharmoniseerde aanvullende jongeren norm en de inzet van bijzondere bijstand om noodzakelijke kosten van bestaan voor jongeren te dekken? Zo nee, overweegt het college dit alsnog toe te passen in lijn met de voorgestelde beleidsruimte?

Ja, indien een jongere onder de 21 noodzakelijk uitwonend is wordt er via de bijzondere bijstand aangevuld naar de bijstandsnorm van 21 jaar. Dit wordt ook toegepast bij de zogenaamde inrichtingsnorm als de kosten van het verblijf in de inrichting hoger zijn.

6. Ziet het college mogelijkheden om de vrijlating van bijverdiensten (tot 15% van arbeidsinkomsten) gedurende één jaar toe te passen voor jongeren in de bijstand? Indien ja, op welke wijze wordt dit geïmplementeerd?

Er wordt geen vrijlating toegepast op inkomsten omdat dit onder de huidige Participatiewet niet mag. Bij de beleidsontwikkeling van de maatregelen uit spoor 1 wordt onderzocht wat de mogelijkheden zijn.

7. Wordt in Hilversum al gebruik gemaakt van de stimuleringspremie voor arbeidsinschakeling? Is het college bereid deze ook in te zetten voor jongeren tot 27 jaar, zoals nu mogelijk wordt gemaakt?

Er wordt op dit moment geen stimuleringspremie verstrekt in verband met arbeidsinschakeling vanwege het tekort op het BUIG budget (gebundelde uitkering voor het bekostigen van de uitkeringen in het kader

van de Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz 2004, loonkostensubsidie). Wel is er een premie voor vrijwilligerswerk. Het college zal bij de beleidsontwikkeling van de maatregelen uit spoor 1 onderzoeken wat de mogelijkheden zijn.

8. Is het college betrokken bij de ontwikkeling van de handreiking die VNG en Divosa in opdracht van het ministerie opstellen? Zo nee, is het college bereid zich hierbij aan te sluiten of gebruik te maken van de resultaten en werksessies?

Het college is niet actief betrokken bij de ontwikkeling van de handreiking maar neemt wel deel aan de informatiesessies over de Participatiewet in Balans en levert daar ook input. Bij de beleidsontwikkeling zal gebruik gemaakt worden van de beschikbare handreiking.

Wel is er in maart 2025 op ambtelijk niveau gesproken met VNG en Divosa over deze handreiking. Hierin is ambtelijk aangedragen om vooral ook op landelijk niveau integraal (ook Wmo en jeugdwet) vanuit de leefwereld van de doelgroep naar dit vraagstuk te kijken en niet alleen vanuit de participatiewet.

9. Welke aanvullende beleidsmaatregelen overweegt het college om de aansluiting te verbeteren tussen bijstand, jeugdzorg, maatschappelijke ondersteuning en schuldhulpverlening voor jongeren in kwetsbare situaties?

De interventie bouwdepot is op dit moment de eerste stap om deze doelgroep te ondersteunen. We staan aan het begin hiervan en onze intentie is om van het eerste bouwdepot jaar te leren en na te gaan hoe dit in toekomstig beleid te bestendigen.

10. Kan het college toezeggen de gemeenteraad op korte termijn te informeren over de lokale impact en de implementatiemogelijkheden van de geboden beleidsruimte in het kader van de Participatiewet in balans?

Zie antwoord op vraag 2.

Erop vertrouwend de vragen voldoende te hebben beantwoord,

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Hilversum,
de gemeentesecretaris,

de burgemeester,

mr. C.P. Torres Barrera

dr. ir. G.M. van den Top